

مهند چون خیلی اهمیت دارد
درین - شویب در دوجه بیستم پوست
برسات

قائم مقام الملك - مقدم باشد
درین - مقدم باشد
قائم مقام الملك - بل مقدم باشد
یعنی از شایسته گان - لازم نیست
مقدم باشد

درین برای میگیریم در جرحه در دستور
بودن کسی مخالف نیست ؟
یک نفر از نمایندگان - شیر
بک نفر دیگر - مستاج برائی نیست
درین - چون نتاننا - نکرده اند مقدم
باشد بر سایر مطالب وای میگیریم آبیانی
گموافقت لایحه میبوشرد در دستور مقدم
باشد تمام فرمایش

ماده پانزدهم

درین - تصویب شده آقای طهران
(اجازت)

طهرانی - مرضی تمام
درین - آقای داود

(اجازت)

داود - مجلساً دستور میهن و مفصل
خداست مقدم میخواستند نکرده بودیم
بطرح قانونی صنایع - منظره که تهیه
شده است امیومار در جملات بعد جرحه
دستور بگذارند
درین - خواهه ماند برای روز سه
شنبه آقای شهباز امین

(اجازت)

شهباز امین - درجه گذشته آقای
عبد الملك تناظر کرده فراراد تکراری
روستی که از کمیسیون گذشته جرحه دستور
شده بود چاره جزو دستور شود گویا فرغوش
شده است تقاضای من - جرحه دستور
شود

درین - کمیسیون خارج در این خصوص
هنوز راپورتنی نداده است

شهباز امین - راپورتنی هیچ و
نوعی شده است

درین - راپورتن کمیسیون نرفته عامه
طرح وتولوع شده است ولی کمیسیون
خارج هنوز راپرت نداده - آقای وکیل
الملك

اجازه

وکیل الملك - من عوادت تقاضای کم
لایحه که دولت داده راجح مطالبای مردم
و شهریه ها جز دستور شود
درین - آن من جرحه دستور نیست
شود - آقای من الملك

اجازه

عبد الملك - بده مرضی تمام
تقیه دره آقای شهباز امین فرمودند
درین - آقای نصرت الدوله

اجازه

نصرت الدوله - بده من عوادت سؤال
کنم که تجدید نظر در نظامنامه داخلی بیکجا
رسید چندی قبل یک کمیسیون مخصوص

دوران باب تشکیلشده و تاکنون در تجدید
نظردر نظامنامه داخلی تأیید شده است
میخواستند عتس و انبساط

درین - آقای رئیس کمیسیون اینجا
تشریف دارنده جواب من داده
دست فیه - کمیسیون نظامنامه تشکیل
شده است و متشوی مطالعه و تجدید نظر
است و تقریباً نصفش گذشته است و نصف
دیگرش در شرح مانده است - اشتهاه
پژوهی راپورتن آن در عرض مجلس
میرسانه

(مجلس) بیست دقیقه بعد از ظهر
غمت شد

درین مجلس شورای ملی
مؤتمن الملك

مثنی - هم شهاب - مظالم السلطان
جله ۵۵

مجلس - شرح مجلس

بوم یکشنبه پانزدهم برج -
سنبله ۱۳۰۴ مطابق هفدهم
شهر صفر سنه ۱۳۳۴

(مجلس) سه ساعت قبل از ظهر
بر برسات آقای مؤتمن الملك
تشکیل گردید
(دستور مجلس بوم پنجشنبه
پانزدهم سنبله و آقای آقا
میژان شهاب الدین فرات نمودند
درین - آقای دست فیه

(اجازت)

دست فیه - آقای میکم اینکاسم
بنده را جزو دیر آمدگان ی اجازه
نوشته اند اشتباه شده باشد چون بنده
سر موقع آمده بودم شاید بنده را
ندیده اند

درین - تعیین شده بعد اصلاح
میشود - آقای مقدم الملك
(اجازت)

مقدم الملك - بنده عرض نکردم
که رهائی نباید آجا و آجا کنند
البته غیر ممکن است بنوشته آجا را
آجا کنند
بنده عرض کردم که دولت خودش
درخواست کند و امتعاض مترقیه نباید آجا
ملاحظه کنند

در ضمن مذاکرات هم آقای
سزاه رابک یاد فرمایشان فرمودند که
بنده توبیاً تکلیف میگیرم چون ایشان به
هوجوه از جن کمال اطلاع ندارند

درین - این تکلیف راجح بصورت
مجلس نیست - آقای دامانی
(اجازت)

شریفند او دامانی - بنده در صورت
مجلس عرضی تمام قبول از دستور
مجلس دادم

درین - آقای دولت آبادی
(اجازت)

حاج میرزا جی دولت آبادی بنده
هم بدواز صورتجلس عرض دارم
درین - نسبت به صورتجلس
ایرادی نیست ؟

یک نفر نمایندگان - شیر

درین - آقای دامانی
(اجازت)

دامانی - خواستم خواهر محترم
آقایان نمایندگان را تذکر بدهم که یکی
از بهترین آثار دوره چهارم قانون الیه
و مطایق است که علاوه بر جنبه اقتصادی که
داراست دارای یک نسبت است به حفظ
سبب از است و مضامین در خارج از موضوع
مجلس این قانون اصل مورد علم واقع
نشده مخصوصاً در وزارتخانه و ادارات
از دوزخ تا بیست تریز ملوم دولت هیچ
باین قانون عمل ننکندند

اگر بنا باشد مجلس هیئت خاتون
وضع کند و عملی نشود یک زحمت عبثی
است که وکلا میکنند
البته هر قانونیکه وضع میشود دولت
باید آنرا اجرا کند و ننشود بکن قانونی هم
برای امرای آقا قانون وضع کرد آفت
فهرت اسئل بدایتی بود و باید بکفایت هم
وضع کرد برای اجرا امره
بیا این خواهر من دولت تذکر داده
شود که این قانون را موقع عمل بگذارند
باینکه متن در دست وضع قانون
نیاید نظر بنفع و ضرر اشخاص داشته باشد
چون البته هر قانونیکه وضع میشود در
نتیجه ضرری بیشتی اشخاص میخورد یا
این حال متن رعایت سکروه و معنی
شرب الیه که در دست که البتة قدیم آجا
گفته بشود ضرری هم بآنها نماند
باینکه متن این مساعدت راب آجا
کرده بازمورد عمل واقع نشد است
لهذا خواستم بهیأت دولت تذکر
داده شود که از این قانون موضوعه که
بهترین آثار دوره چهارم تقنین است
سرف نظر نکنند

درین - آقای دولت آبادی
(اجازت)

حاج میرزا جی دولت آبادی - البته
آقایان سر منافعهای اغیر روزنامه ایران را
مطالع فرموده اند که اکثر فرموده اند
بنده مخصوصاً استدعا میکنم معاً له
پرمایند

امور اقتصادی در یک حال بحران
ورقت گیری افتاده است یک توجه به حال بازار
و بطا دادوسته فرمایند و ببینید که مردم
درجه حالند
شما مسئول مقدرات مملکت
هستیم - اهم امور ما مسئله مقضایات
و بر طرف کردن این بحران اقتصادیست

حاج میرزا جی دولت آبادی - البته
آقایان سر منافعهای اغیر روزنامه ایران را
مطالع فرموده اند که اکثر فرموده اند
بنده مخصوصاً استدعا میکنم معاً له
پرمایند

امور اقتصادی در یک حال بحران
ورقت گیری افتاده است یک توجه به حال بازار
و بطا دادوسته فرمایند و ببینید که مردم
درجه حالند
شما مسئول مقدرات مملکت
هستیم - اهم امور ما مسئله مقضایات
و بر طرف کردن این بحران اقتصادیست

حاج میرزا جی دولت آبادی - البته
آقایان سر منافعهای اغیر روزنامه ایران را
مطالع فرموده اند که اکثر فرموده اند
بنده مخصوصاً استدعا میکنم معاً له
پرمایند

امور اقتصادی در یک حال بحران
ورقت گیری افتاده است یک توجه به حال بازار
و بطا دادوسته فرمایند و ببینید که مردم
درجه حالند
شما مسئول مقدرات مملکت
هستیم - اهم امور ما مسئله مقضایات
و بر طرف کردن این بحران اقتصادیست

حاج میرزا جی دولت آبادی - البته
آقایان سر منافعهای اغیر روزنامه ایران را
مطالع فرموده اند که اکثر فرموده اند
بنده مخصوصاً استدعا میکنم معاً له
پرمایند

امور اقتصادی در یک حال بحران
ورقت گیری افتاده است یک توجه به حال بازار
و بطا دادوسته فرمایند و ببینید که مردم
درجه حالند
شما مسئول مقدرات مملکت
هستیم - اهم امور ما مسئله مقضایات
و بر طرف کردن این بحران اقتصادیست

حاج میرزا جی دولت آبادی - البته
آقایان سر منافعهای اغیر روزنامه ایران را
مطالع فرموده اند که اکثر فرموده اند
بنده مخصوصاً استدعا میکنم معاً له
پرمایند

امور اقتصادی در یک حال بحران
ورقت گیری افتاده است یک توجه به حال بازار
و بطا دادوسته فرمایند و ببینید که مردم
درجه حالند
شما مسئول مقدرات مملکت
هستیم - اهم امور ما مسئله مقضایات
و بر طرف کردن این بحران اقتصادیست

حاج میرزا جی دولت آبادی - البته
آقایان سر منافعهای اغیر روزنامه ایران را
مطالع فرموده اند که اکثر فرموده اند
بنده مخصوصاً استدعا میکنم معاً له
پرمایند

امور اقتصادی در یک حال بحران
ورقت گیری افتاده است یک توجه به حال بازار
و بطا دادوسته فرمایند و ببینید که مردم
درجه حالند
شما مسئول مقدرات مملکت
هستیم - اهم امور ما مسئله مقضایات
و بر طرف کردن این بحران اقتصادیست

کس تا سر مملکت و فراگرت است و
اگر بکنود بر آینه که هست آفت
شود عاقل و شبی برای مملکت و ملت
خواهد داشت

ما بیشترین و متمول در باب کس
درجه حرف میزنیم - در اصل بوجه
سرف برتبه نادر باب کس - این
بوجه را کسکی باید بدهد ؟ غیر از
راه دادوسته و کرمک و خلاصه تر زراعت
است ؟

وقتیکه بازار و امر دادوسته پایین
افتشاش و اصطلاحیست حالا
هست بوده باشد مردم از کسجا مالیات
بدهند ؟

از چه محل دادوسته میشود که
عایدات مملکت - کرمک مالیات زیاد
بشود ؟

وقتیکه اوضاع فلاحتی و زراعتی ما
باین روز افتاده باشد دیگر از چه راهی
عایدی تحصیل میشود ؟ اگر یک نوعی
پرمایند - خیلی از آینه مملکت نگران
خواهید شد کفدای نخواست ملوا بیفتد
و فلاحتی شود

از طرف دیگر این برای مردم گرام
میری که اغیر از نتیجه بعضی بی چیره
گها و بعضی چیزها که بنده میخوانم
عرض کنم در مملکت روز آورده است بنده
نیانام ذراعت مال آینه پیورده کشت
خواهد شد - و انواع ذراعت مادر آینه
خواهد شد ؟

آیا نمایندگان و وکلا ملت آجا
هان اشخاصیکه رحمت فلان ده را بیست
فرسخ راه میبرند که بی بگیرد و وقتی
اشتباه کند حالا باذن نمایندگان و وقتی
کاو آن عیب بدهت از دست رفت و
وساای ذراعت و فلاحتش باود شد حالا
کسی را در پارلمان دادوسته بسرای
او تعصیری بکنند و یک گوی بدست
بدهند ؟

ما مسئول مقدرات این مملکت هستیم
باید یک تکراری و جلاوه برای اوضاع اقتصادی
این مملکت کنیم
اگر کاری بود که چاره نداشتند
هم هیچ مرضی نیگیرم - اما چاره دادوسته
همه چاره دیش را میبینیم

مرضی کرمک بانک دامانی که برای
جلو گیری از چیزهای اغیر لازم بشود از
قبیل مالیات بیشتر بعضی چیزها قانون
کرمک یازده مال اجتماعاً جبران میشود
البته چاره دارد - مملکت های دیگر
دوچار بحران اقتصادی شده اند و از روی
بصیرت و دلیلی دانش بر طرف کرده اند
برای ما محسبطور نشناسیم - و هیچ تکراری
وساای حال حاضر و آینه مملکت
نیکنیم

جنسی از تجار و تاجران گاه جوان
که علاقمند باقتصاد این مملکت هستند

جنسی از تجار و تاجران گاه جوان
که علاقمند باقتصاد این مملکت هستند

جنسی از تجار و تاجران گاه جوان
که علاقمند باقتصاد این مملکت هستند

از مقامهای ایران تشکر میکنند بنده هم می‌توانم بر آن تشکر و نیکی‌ها صحت آن کوشش‌ها گوش است و تا آن حد مراد است.

بگنجاوری بود: آتشبار که بنده اطلاع دارم عرض میکنم. راجع به گنجاوری در مجلس منطقیه، دولتی‌ها کرات زیادی شد و بالاخره بنده آقای امیراعظم مانور کردم و خدمت آقای رئیس‌الوزراء رسیدیم و معائن برض گاو میری شرح منطقیه میدادم عرض شد اینها هم نظر برشان آخلاق مشاهده بودند فریاً دو هیئت وزراء جلسه تشکیل میشود کشفاهم حضور خواهید داشت و یک مذاکراتی میکنیم کزودتر علاج اینکار بشود حالانته از آن وزیر امور شریف دارند نسی میکنند و در این جلسه در تشکیل هیئته تدابیر مرض گلویری مذاکره شده و چاره فوری بیست بیاید.

وئس: راپورت شبه ششم راجع باقا مرید حسن کاشانی مطرح است یکشتر از اینها بندگان جزودستور شده رئیس‌الوزراء از شما وزیر امور نشود هر وقت حاضر بود مطرح میشود. بنا نبوده است دیروزها جزودستور باشد.

پیج: راپورتی را در مورد نسیو انیم آقای کین (بازار)

تدین: فرمایشی را که آقای وئس فرمودند منجم است ولی چشمه (چون در اول جلسه جزودستور شدیم بوسیلهای مجلس از دستور خارج شده است باینرا این وقت استیمتیا سینه میفرمایند بعد آمدند اما چون بر حسب رای مجلس از دستور خارج شده است اینها هم باید مجلس رای بدهد که جزودستور بشود و مقامات با فرمایشی که فرمودند اندر.

رئیس: حایرت کسبیون بودجه را بچک دوایدم برای مفراج برج آمد مطرح است (وزارت کسبیون پش چیل فرات شد)

خبر از کسبیون بودجه: مجلس مقدس شورای ملی کسبیون بودجه لایحه ۲۰۹۹۹ فوری دولت را در جلسه دوم سنبله با حضور هیات محترم دولت تحت مطالعه و شور درآورد و با رفتنهای لازم که بصل آمد مواد ذیل را تنظیم و برای تصویب تقدیم مینماید (مادله ۱) وزارت مالیه مجاز است حقوقات و معارف برج آمد ۱۴۰۴ را از قرار یک و دوایدم اعتبارات مصوبه سه ماهیة ۱۴۰۴ تأریه نماید. ماده ۲) وزارت مفراج انتظامی وزارت

مالیه مجاز خواهد بود تا حدود مبلغ صد هزار تومان پرداخت نماید (ماده ۳) تأریه کیبوی جوانی که در کثرت آنها بر طبق این قانون اجازه دسترسی به باید علی‌الاصاب و پس از تصویب بودجه نماینده تصویب سینه حاضر است اصلاح لازم در مفاد برای آنها بصل آید تا تأریه و جوانی مزبور: کلام معاین بودجه‌های ۱۴۰۴ بوده باشد (مادله ۱) بابت معارف بیکه: در بودجه های تصویب خدائس ۱۴۰۴ را برای مجلس شورای ملی منظور کرده، هیچ مقدار وجهی نباید پرداخت کرد (مادله ۲) رئیس محاکرات راجع به کلیات آقای آقا سید پیوت (بازار)

آقای سید پیوت: آقایان بنده آقایان بنده بندگان محترم را باین عرض اساسی خودم توجه مسازیم آقایان بنده بندگان گرانکننده کمن معارف با دولت هستم غیر بنده موقوفه سجع مهر بنده موافق الدوله است باینک معارف بنده لایحه از بنده نظر معارف بابت نسیو تا بکنه از بنده نظر همان نسیو است که ما خوردیم و باید مساعدت دولت و حفظ حقوق ملت را بکنیم و اول حقیرا کزودت ما است و آن نظارت و جمع شرح مملکت است کلام رعایت و نسیو و همان اندازه کدرخانه خودمان دقت بکنیم

(مثل خود بنده که خیلی آگونی دارم) باید نسبت به باصرف و معارف بکنم و معارف کما بصل خاطر باینکه بکنم شرح میشود و این لفظه نظر بنده عراض را عرض میکنم آقای وزیر مالیه مقرر محترم هم تشریف دارند و جواب ما را بدهند باید بنده هم جوابی را بدهم

من باب تذکر عرض میکنم بنی. از بنده نگاه هم که حالا تشریف دارند در دوزخ چهارم که بودند بنی هم بنده بنده برسیل لاجال نه برسیل تقسیم وقت مجلس را ضایع کرده باشم عراضی میکنم اگر چه در مسله بودجه هر چه حرف زده شود تقییع وقت نیست چون اولاً باذات بنده و ثانیاً بودجه و معارف است و در دوزخ چهارم است که مجلس بی از یک فزنت طولانی اجتماع شد در مجلس بی و نظر دشمنه ای داد هوانه ملک. چند است معارفش چیست (مادله ۱) کابینه آقایان فرمایند اللطنه که آقای معارف اللطنه در میانه بودند بکصدونی از مواضع مملکت آوردند که با اصلاح آقای شیخ الاسلام اسفغانی صورت معظن البته بود و کسبیون او بریان کردند که عواید

وزراء و کسبیون و معارف و بیست و یک کسبیون نوشته بود

این مسله باعث تشویش و اضطراب خاطر نماینده شد که مفراج شبلی زیاد غنچه شد و معارف بنی است تا کابینه آقای مشیر الدوله شهید که او کنی باقی با جهت و زحمت آقای معارف الدوله و همین سردار مطلم (بنده) در دست باینکه داخله انظار مطلم بنی: در کسبیون بودجه جدید آقای مشیر الدوله و سردار مطلم سکه مخصوصاً یک عوضیالایم بود معظن بنی زحمت کشیده شد که بودجه جمع شرح و معارف بشود و هر روز دست درازان کنیم که ای بانک لایحه را برض و نمایانها و بقیه فراموشی دوم باینکه زحمت زیادی نشستم بودجه چهارم بود و در دست و درازانها و بقیه فراموشی درباری از آن تاریخ شروع شد و می ترسم کنم که از قانون اساسی من حکمت بشود و اگر عفتد دور در دست من کفره بازار این چهار دیواری خارج نشود

اینهمه یک معارف است تا دولت نظرشان این بود که در وسط مجلس بعد از یک اخترا طولانی افتتاح شده بود نمایندگان از هوانه درست مستعصر نبودند

دوروز فزنت هم مصوب بنه بود که پشت سرهم صادر میشد نظر باین چیزها گفتند عوالتا بود که بودجه چهارم بود می نویسم فرض این است که یکی از بدبختیهای ما این است که هنوز چهار دیواری بجای خود هست

علامه کتیب که بود در دوزخ بنی و منی تا وزیر مالیه و اولادای چهارم در دست بکنند بودجه مملکت را از چهار دیواری برون بیاروند و در دوزخ دو صفا بودجه بنویسند یک صفاه مفراج تقریر بکنند و با اصلاح مالییه کسبیون هم باید هستند باقی فاضل کنند نسیو هوانم کرد بنویسند با همان طرز تقییم بنویسند تا اینچنین چه فوایدی داریم تا در کابینه آقای مشیر الدوله ملک در این باب جهت بگیریم زحمت کشیدیم شاهزاده سلیمان میرزا هم آژوت رئیس کسبیون بودجه بودند اینها هم تقسیم العاده کشیدند و در همین دادو قال خورد نسیو انیم و حتماً باید مستعصر بودیم و باینکه سلام و صلوات آمیزیم مواد قانونی مستعصر و کزودتیم که بایشان تشریف بیاروند و در دست این مواد اضافه برای ما بکنند

عستفاهم معترفش آوردند چشم ما روشن شد که کتیب مال که تمام شد بودجه مارا درست میکنند و اینها باینکه معیون که تشریف آوردند بقیه معارفی برای سادات جاهه ما بر میارند خلاص معیون تشریف آوردند اشتیاق فعال هم دارد

و این جزو متفرعات است آقا اینکه راجع بخارج انتقاعی آقای یاسانی فرمودند که اگر دولت مخارجی کرد باید بیشتر فعلی بردارد و اگر کسر بر داشت نباید بکند درست است و حق باحضرتعالی است ولی قانون تجدید اگر از مجلس گذشته باشد دولت مأمور لازم دارد. یکسفر از نمایندگان مدتش منقضی شده .

شیخالرئیس عرض کردم اگر قانونش گذشته باشد آنوقت همه جا باید مأمور باشد مثلا در نیشاپور باید مأمور داشته باشد .

در فلان جای سرحد هم که سالی پنج من تریاک دارد قانونا باید اجرا کرد ودر آنقسمت که میخواهد اجرا کند میگوید من یک مأموری میخواهم ماهی سی تومان در صورتیکه منافعی نازده تومان است پس نمیشود تبعیض کرد و بعقیده بنده اساساً مخارج انتقاعی و بندر افشانی اینها یک مخارجی است که معطل کردنش خوب نیست و موقمش میکند و الا آنهم موقع کشت و ذرع است باز میفرمایند که در فلان جانوشتهاند هزار و چهار صد تومان در صورتیکه خالصه ندارد.

عرض کردم اینها را اعتبار است اگر اطلاع بیداد کردند که فلان جا خالصه ندارد و خرج شده سؤال خواهند فرمود که بچه مناسبت اسم خالصه فلان نقطه را نوشته اید در صورتیکه خالصه ندارد.

اما آقایان میفرمایند که ما پار سال بودیم چطور در این بدیم این حرفی است منطقی و بنده هم توقع ندارم که آتهارای بدهند که از موافقت هیچ این توقع را ندارم که آنها رأی بدهند و بیج کس نباید توقع داشته باشد که کسی در صورت عدم اطلاع رأی بدهد رأی فرع بر اطلاع است البته اگر اطلاع دارند رأی میدهند و اگر میل ندارند رأی نمیدهند بنده چون اطلاع دارم رأی میدهم.

رئیس- رأی گرفته میشود برابورت کمیسیون بودجه که مشتمل بر چهار ماده است آقایانیکه تصویب میکنند ورقه سفید والا ورقه کبود خواهند داد.

(اخذ واستفراج آراء بعمل آمده اوراق سفید علامت قبول ۸۲ و سایر اوراق ۲۲ ورقه تعدادش)

رئیس - عده حضار صد و سه نفر با اکثریت هشتاد و دو رأی تصویب گردید.

آقا سید یعقوب- اجازه بفرمایند اینجا اشتباه شده.

رئیس عده حضار صد و پنجاه نفر

هفت نفر بودند و دوفر خارج شده اند با اکثریت هشتاد و دو رأی تصویب گردید.

وزیر مالیه آقای فرزین را بمجلس شورایی معرفی میکنم که بمعاونت وزارت مالیه گماکان باقی هستند.

رئیس - دو فقره پیشنهاد رسیده است قرائت میشود . سه فقره هم راپورت از طرف کمیسیون مرخصی رسیده قرائت و رأی گرفته میشود بعد جلسه ختم میشود.

(پیشنهاد آقای نظام التولیه بشرح ذیل قرائت شد)

نظار بلزوم رعایت حال رعیت و توسعه امر زراعت و جلوگیری از ورود خسارت بر زمین با اطلاع تامی که از وضعیت فلاحی خراسان عموماً و از ترتیب جریان آب رودخانه کشف رود مشهود خصوصاً و از خسارتیکه متوجه قراء اطراف و آبگیر رودخانه مزبور میشود دارم طرح قانونی ذیل را با ذکر مختصر مقدمه تقدیم میدارم.

رودخانه مزبور همواره میدو رود سیل بوده و هر ساله در موقع بهار سیلهای عظیم جاری و باعث خرابی بند و جوی مزارع میگردد و در همین حال قلاع بسیاری در مواقع عادی از آب رود مزبور مشروب میشوند و در مواقع خرابی بواسطه و رود سیل قلاعی که در دامنه سیل واقعند تحصیل راه مشروب نموند محصول خود محتاج بقلاع فوقانی هستند صاحبان قلاع فوقانی از این موقع استفاده نمیشود نموده برای رادادن بقلاع زیر دست از هیچ گونه اجحاف فروگذاری نمیکند و گاه میشود که لجاجت ورزیده و بهیچوجه نمیگذارند جوی جدیدی برای مشروب شدن مزرعه محتاج احداث شود و چون همه وقت قلاع زیر دست احتیاج بقلاع فوقانی دارند در اثر لجاجت مزبور قلاع زیر دست غیر مشروب مانده و در نتیجه همه ساله کروها خسارت بزراعت و محصول آنها وارد گردیده جمع کثیری مالکین و زراعتی آنها که استفاده حیاتی مینمایند بالمره نابود شده از طرف دیگر بواسطه از بین رفتن و لاوصول شدن مالیات ضررهای کلی متوجه دولت میگردد در اثر اینگونه پیش آمدها است که قراء و مزارع بسیار که هر کدام دارای چندین صدخانو از رویت بوده اند خراب و لم یزرع افتاده رعایای آن آواره و وسائل یکف شده مالکین آنها نیز مازر باصلاح و مرتب نیستند و چون برای جلوگیری از این خسارات طاقت فرسا طریقی جز طریق قانون متصور نیست . عدالت . اسلامیت . نوع پروری و علاقه مندی بازدیاد ثروت منکند و مالک رعیت مقتضی است که راه علاج و چاره قانونی برای اصلاح این منظور سهم تهیه شود .

بنابر مراتب فوق طرح قانونی ذیل را پیشنهاد مینمایم: هر گاه املاکی که از آب کشف رود مشروب میشوند برای تحصیل مزارع و احداث جوی جدید بقلاع مافوق احتیاج پیدا کند مالکین قلاع مافوق بایستی بیدر احتیاج مزرعه محتاج اراضی داده و در عوض مطابق تصدیق اهل خبره محل از اراضی مزرعه محتاج بگیریند و هر گاه مایل بمعاوضه اراضی نباشند بقدر لزوم مزرعه محتاج از اراضی خود بتصدیق و تقویم ارباب خبره محل بفروشند مالک اراضی مزرعه ما فوق حق نخواهد داشت که از قبول یکی از دو معامله فوق امتناع ورزد .

بدین طریق جوی لازم احداث و محصول قلعه زیر دست مشروب شده از خرابی قطع املاک و نابودی مسلم رعایا و صاحبان املاک مزبور جلوگیری بعمل آمده رفع نگرانی دولت از حیث عدم وصول مالیات شده و وسائل ترقیه حال رعایا فراهم گردد .

رئیس- پیشنهاد دیگر از طرف آقای ضیاءالواعظین . (بشرح ذیل قرائت شد)

مقام مقدس مجلس شورای ملی شیداله ارکانه

البته نمایندگان محترم بخوبی میدانند میدانند که تعلیمات بمنزله آینه ای است که سیر ایام حیاتی ملل در آن منعکس میگردد و متأسفانه آینه ای که امروز بمل ایران تعلق یافته آینه روشنی نشان میدهد زیرا که در مدارس فقط بحفظات اهمیت داده محصلین را بکارور صنعت آشنا نموده و از تعلیمات عملی صنعتی و فلاحی بی بهره میگذارند . بدیهی است حفظ کردن دروس پتهائنی مدارک محصلین را نمونمیدهد و وملکات فاضله اقدام و عمل واعتماد بنفس را در آنها ورزیده نینمایند .

تعلیمات کنونی محصلین را بکار و کسب تشویق نموده بهلاوه آنان رانسیبت بشغل و کسب پدرانشان بی رغبت ساخته شغل و کسب پدران بلکه انتساب بآنها را عیب و عار می شمارند . صنعتگران بعد از فرا گرفتن این درسا و محفوظات بی دوام و اساس نمخواهند در شغل خود باقی بمانند. فلاح زاده از فلاح متفر و پسر تجار از ازاره و تیشه بزاره . اولاد آهنگر از پتک و سندان بافنده از کارخانه نساجی . تاجر زاده از حجره تجارت گریزان است در حالیکه آبادی مملکت ترقی و توسعه تجارت . ثروت ملت از دیاد منابع عایدی مملکت در سایه این قبیل اعمال است . مدارس ما و این قسم تعلیمات و تحصیلات سطحی برای مملکت رجالی تربیت نمیکند که به تراحم

حیات قادر به هنر و بازوی خویش نموده بموقفیت و پیشرفت در شغل خود باشند . فقط مستخدمین علیل و معلول بیرون میفرستند که بعد از امتحان در محفوظاتی که مسلماً یک هفته نگذشت خاطرشان مجروح میشود فوراً بدوائر دولتی چشم دوخته تهیه وسائل میکنند که ادارات دولتی یک صدلی اشغال نموده از مالیه مملکت که باید صرف اصلاحات آبادی گردد ارتزاق نمایند بکنفرانس یا ملاک نمیتواند نمایند و مباحثی برای شعبه تجارتخانه و خرید اجناس تجارانی از جهت سرکشی باملاک خود پیدا نماید ولی صدها دیلمه و فارغ التحصیل در هر میز کوچک استخدامی صف بسته و متوجه دولتهای وقت شده معاش میخوانند و چون عده قلیلی بیشتر پذیرفته نمیگردد بالطبع عده کینه جوها و خشم زده ها را میشود همیشه دولت و پارلمان در مقابل لزوم و اعاشه این مستخدمین و مقاومت مقابل جمعیت مقتدری از محصلین و فارغ التحصیلان واقع میشوند . زیرا که تحصیلات غیر عملی که برای استفاده از آن راهی نیست شخص را برای مخالفت با وضعیت حاضر مینماید بنابراین لازم است هر چه زودتر برای جلوگیری از این خطرهای اجتناب خطرهای بزرگی که سعادت و ترقی را تهدید و جامعه را فقیر و بیکار و تباه پرمدها میسازد پیش بینی های لازم نمود و طریق تعلیمات عملی و صنعتی و فلاحی در مدارس خود اتخاذ و نسل آینه را بعمل و از بازو و هنر خویش اعاشه نمود آشنا نمائیم . بدیهی است دفاع از وطن و جوانان از مشاهده آلات و ابزار جنگی از خود ککار که خوب شده است یا بد گران میشود یا از ان متاثر گشته تعلیمات را میگیرد که چشم . گوش . دست و دماغ بدون قصد آنها را گرفته رقبول میکند این تأثیرات دماغ و روح جوان را بر اکتشاف اقتصادی یا اختراع جدید ارشاد و راهنمایی مینماید و بدین وسیله تواند از سن ۲۵ سالگی شخصاً بمساعدت دیگری تمام امور زندگی را معنی و مادتها منظم نموده استقلال اعتماد بنفس را پیشه خود ساخته و جامعه مفید و بجامعه و بخل مملکت گردند نظر بر مراتب فوق توجه نمایند محترماً بلزوم تأسیس مدارس علمی صنعتی و فلاحی جلب نموده و با رعایت بود مملکت فلاحی که فعلاً در دست است در مدارس صنعتی ایران و آلمان را که بود آن تصویب دوره چهارم مجلس شورای ملی رسیده است عجلتاً کافی دانستند و واحده ذیل را پیشنهاد مینمایم

ماده واحده - مجلس شورای ملی تصویب مینماید که وزارت معارف در مدارس ابتدائی مجانی کلاسهای عملی صنعتی دائر نموده و به علاوه کلاسهای متوسطه چهار باب از هشت باب مدرسه متوسطه املی طهران را بکلاسهای علمی و صنعتی تبدیل نماید و مکلف است که پروگرام و وسائل مقدماتی آن را تهیه نموده از سال تحصیلی آینده بموقع اجرا گذارد .

رئیس - این دو فقره طرح ارسال میشود بکمیسیون مبتکرات . راپورتهای کمیسیون عرایض و مرخصی قرائت شاهزاده امیر حشمت نماینده محترم بسرای استعلاج بصویب طیب معالج دوماهه است اجازه مرخصی برای مسافرت بخارج نموده کمیسیون با مشاوره دو ماه هیبت را تصویب مینماید که از پانزدهم میزان غائب با اجازه ثبت شوند

رئیس- رأی میگیریم باین یکی آقایانی که موافقت قیام فرمایند . (عده کثیری قیام نمودند)

رئیس- تصویب شد (فقره دیگر راجع برخصی آقای عدل الملک بمضمون ذیل خوانده شد)

رئیس- آقای شیروانی (اجازه)

شیروانی - بنده با نهایت ارادتی که بواسطه ترا کمر حواجی از طرفی و از طرف دیگر تهاجم حملات عصبانی که بر حسب تصویب طیب معالج چندی استراحت را قلمی و غیر قابل ملاحظه دانسته سه ماهه است اجازه مرخصی نموده که پس از تصویب بدوای به مازندران و از آنجا رهسپار آلمان گردند کمیسیون پس از مذاقه و توجه مخصوص بموجبات مارالبیان این غیبت را که شروع آن از ابتدای میزان است تصویب می نماید .

رئیس - آقایانیکه موافقت با این راپورت قیام فرمایند (اکثر برخواستند)

رئیس- تصویب شد . جلسه آینه روز سه شنبه و دستور جلسه :

اولا اعتبارنامه های آقایان هایم و میرزا سید حسن کاشانی و دیوانیگی تانایر راپورت کمیسیون بودجه راجع بده هزار تومان اعتبار برای مخارج و اتانیه مأمورین وزارت خارجه

ثالثاً راپورت کمیسیون بودجه راجع بخرید عمارت ژنرال فونسلگری ایران در بادکوبه .

رئیس - بنده میخواستم تقاضا کنم در درجه چهارم راپورت کمیسیون مبتکرات راجع بطرح آقای آقا میرزا یدالله خان راجع بخشکایدن سیاه آبهای شهر یار .

خامساً لایحه صدور پوست پره

مشاوره دو ماهه و نیم تصویب مینماید که در مدت مزبوره غیبتشان با اجازه ثبت شود و تاریخ اجازته از اول میزان خواهد بود .

رئیس - رأی میگیریم آقایانیکه مرخصی ایشان را تصویب میکنند قیام فرمایند . (اغلب قیام نمودند)

رئیس- تصویب شد . (راپورت دیگر راجع برخصی آقای امیر حشمت بشرح ذیل قرائت شد)

شاهزاده امیر حشمت نماینده محترم بسرای استعلاج بصویب طیب معالج دوماهه است اجازه مرخصی برای مسافرت بخارج نموده کمیسیون با مشاوره دو ماه هیبت را تصویب مینماید که از پانزدهم میزان غائب با اجازه ثبت شوند

رئیس- رأی میگیریم باین یکی آقایانی که موافقت قیام فرمایند . (عده کثیری قیام نمودند)

رئیس- تصویب شد (فقره دیگر راجع برخصی آقای عدل الملک بمضمون ذیل خوانده شد)

رئیس- آقای عدل الملک نماینده محترم بواسطه ترا کمر حواجی از طرفی و از طرف دیگر تهاجم حملات عصبانی که بر حسب تصویب طیب معالج چندی استراحت را قلمی و غیر قابل ملاحظه دانسته سه ماهه است اجازه مرخصی نموده که پس از تصویب بدوای به مازندران و از آنجا رهسپار آلمان گردند کمیسیون پس از مذاقه و توجه مخصوص بموجبات مارالبیان این غیبت را که شروع آن از ابتدای میزان است تصویب می نماید .

رئیس - آقایانیکه موافقت با این راپورت قیام فرمایند (اکثر برخواستند)

رئیس- تصویب شد . جلسه آینه روز سه شنبه و دستور جلسه :

اولا اعتبارنامه های آقایان هایم و میرزا سید حسن کاشانی و دیوانیگی تانایر راپورت کمیسیون بودجه راجع بده هزار تومان اعتبار برای مخارج و اتانیه مأمورین وزارت خارجه

ثالثاً راپورت کمیسیون بودجه راجع بخرید عمارت ژنرال فونسلگری ایران در بادکوبه .

رئیس - بنده میخواستم تقاضا کنم در درجه چهارم راپورت کمیسیون مبتکرات راجع بطرح آقای آقا میرزا یدالله خان راجع بخشکایدن سیاه آبهای شهر یار .

خامساً لایحه صدور پوست پره

وزیر مالیه - خاطر آقایان مسیوق است که راجع بودجه هیئت دولت باتفاق کمیسیون بودجه يك نظریاتی میکنند و ممکن است نسبت باین دو فقره راپورت کمیسیون بودجه يك نظریاتی پیش بیاید و شاید هم محتاج نشدیم که در اینخصوص يك رأی خاصی از مجلس بگیریم.

بنابراین هیئت دولت معتقد است که این دو فقره را از دستور خارج بفرمایند رئیس- این دو فقره خارج میشود فقط سه مطلب باقی است.

آقای دامغانی (اجازه)

دامغانی - چون قانون استخدام مستخدمین تود و نه را محروم از خدمت کرده است و در واقع مزیت قضایی را بکلی از میان برده است و مدتی است که در مجلس و کمیسیون مذاکراتی است و پیشنهاد هایی هم در اینموضوع داده شده يك عده هم اشخاص اهل فضیلت و معرفت الان منتظر این هستند که ببینند تکلیفشان از مجلس و کمیسیون چه خواهد شد در کمیسیون هم که معلوم است کار ها خیلی بطئی جریان است چنانکه در این مدت آثاری از آن ظاهر نشده و منتظرین خدمت بعد از تود و نه بمسوجب قانون استخدام از خدمت محرومند و انتظار هم بیشتر بر پریشانی ایشان افزوده است و همه اش را در انتظار این هستند که ببینند مجلس چه اقدامی خواهد کرد و اینماده را نسخ خواهد کرد یا نه ؟

از اینجهت بنده این پیشنهاد راجع بقانون استخدام را در درجه اول اهمیت میدانم واستدعا میکنم که پیشنهاد آقای یاسانی راجع باصلاح قانون استخدام کشوری در اول دستور قرار بدهند

رئیس- جزو دستور گذاشته میشود ولی راجع بقابل توجه بودن خواهد بود آقای آقا سید یعقوب (اجازه)

آقا سید یعقوب- بنده خواستم تقاضا کنم لایحه کمیسیون قوانین مالیه نمره ۴ راجع بستموری و شهریه از بابت بدهی مالیاتی که در سوم سرطان طبع شده جزو دستور واقع شود .

رئیس- اینهم جزو دستور میشود . آقای یاسانی (اجازه)

یاسانی - بنده میخواستم تقاضا کنم طرح راجع باصلاح مواد شصت و شش و شصت و هفت و هفتاد و يك قانون استخدام کشوری که پیشنهاد کرده بودم که راپورت آنهم از کمیسیون مبتکرات تقدیم شده است

جزو دستور جلسه آینه شود رئیس - عرض کردم جزو دستور می شود .

آقای وکیل الملک (اجازه)

وکیل الملک - بنده درست نشدیم که آقای آقا سید یعقوب آن لایحه کمیسیون قوانین مالیه بود که فرمودند بنده . در جلسه گذشته هم خدمت آقای رئیس عرض کردم و جزو دستور شد ولی موقع رسید برای جلسه آینه فراموش نشود که جزو دستور بشود

رئیس- آقای مدیر الملک (اجازه)

مدیر الملک - دو سه جلسه است در مجلس از کمیسیون تجدید نظر در قانون استخدام سؤالاتی میشود بنده چون یکی از اعضاء آن کمیسیون هستم برای اینکه سوء تفاهم نشود عرض میکنم که این کمیسیون حقیقتاً خوب کار میکند و تقریباً چهل ماده آنرا گذرانیده و مخصوصاً این دفعه که کمیسیون تشکیل شده بود راجع بمنظورین خدمت صحبت بود و مذاکرات طولانی شد و همه موافقت که منتظرین خدمت را يك کاری برایشان بکنند برای استحضار خاطر آقایان عرض شد

رئیس- دیگر اظهاری نیست ؟ (گفتند - خیر)

(مجلس نیمساعت بعد از ظهر ختم شد)

رئیس مجلس شورای ملی مؤتمن الملک

جلسه ۵۶

صورت مشروح مجلس یوم ۳۳ شنبه ۱۳۰۳ مطابق نهم صفر ۱۳۴۳

مجلس ۳ ساعت قبل از ظهر بریاست آقای مؤتمن الملک تشکیل گردید

صورت مجلس یوم یکشنبه یازدهم سنبله را آقای آقا میرزا شهاب قرائت نمودند

رئیس - آقای زهمیم (اجازه)

زهمیم- در صورت مجلس اسم آقای مدرس غائب بی اجازه مرقوم شده است (البته اگر باطلاع هیئت رئیسه نرسانده باشند باید هم بنظور باشد) بنده خواستم عرض آقایان برسانم که آقای مدرس شدیداً امراض هستند و مخصوصاً سینیه شان درد میکنند و بواسطه سرفه زیاد در مجلس هلنی نمیتوانند حاضر شوند و معالجه شان هم آقای امیر اهنم هستند .

رئیس- ممکن بود یادداشتی بکمیسیون داده باشند . آقای اشکر (اجازه)